

Số: /BC-UBND

Mnh Long, ngày tháng 4 năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện kế hoạch phát triển thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng và Tiêu chí thủy lợi xây dựng nông thôn mới năm 2023 trên địa bàn huyện Minh Long

Theo đề nghị của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tại Công văn số 1336/SNNPTNT-TL ngày 04/4/2024 về việc báo cáo Kết quả thực hiện kế hoạch phát triển thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng và Tiêu chí thủy lợi xây dựng nông thôn mới năm 2023, UBND huyện Minh Long báo cáo như sau:

I. Kết quả thực hiện Kế hoạch phát triển thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng

1. Kết quả hoàn thiện cơ sở hạ tầng thủy lợi nội đồng

- Tỷ lệ kênh mương thủy lợi do địa phương quản lý đã được kiên cố hóa đến cuối năm 2023:

+ Tổng chiều dài kênh mương thủy lợi do xã quản lý là: 103,973 km.

+ Tổng chiều dài kênh mương thủy lợi đã kiên cố là: 85,970 km

(chi tiết có Phụ lục 01)

2. củng cố, phát triển tổ chức thủy lợi cơ sở

a). Đánh giá thực trạng về chất lượng công trình thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng hiện có.

Hầu hết các công trình thủy lợi được UBND các xã trực tiếp khai thác và quản lý điều hành các công trình thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng tại địa phương.

Hàng năm, UBND huyện chỉ đạo Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện phối hợp cùng UBND các xã tiến hành kiểm tra các hồ, đập, công trình thủy lợi trước, trong và sau mùa mưa lũ; thực hiện kiểm tra tại công trình định kỳ để quy định cụ thể định mức chi phí bảo trì tài sản kết cấu hạ tầng thủy lợi trên địa bàn huyện.

Công tác quản lý khai thác các công trình thủy lợi được thực hiện duy tu, sửa chữa tùy vào mức độ hư hỏng thực tế của công trình trong từng quý, năm lập dự toán sửa chữa trong quá trình quản lý được bố trí nguồn vốn cấp bù giá sản phẩm dịch vụ công ích thủy lợi hằng năm tỉnh giao để thường xuyên duy tu, sửa chữa bảo dưỡng các công trình thủy lợi được phát huy hiệu quả đầu tư do UBND các xã đang quản lý, sử dụng.

b) Kết quả thực hiện thành lập, củng cố tổ chức thủy lợi cơ sở: *(chi tiết có Phụ lục số 03)*

3. Khoa học công nghệ, đào tạo, truyền thông

- Về đào tạo năng lực cho các tổ chức thủy lợi cơ sở: 05 người/05 xã đã được tham gia tập huấn, hướng dẫn sử dụng phần mềm hệ thống cơ sở dữ liệu về đập, hồ chứa nước trên nền tảng WEBGIS *(xem Biểu số 4 phụ lục kèm theo)*.

II. Tình hình thực hiện tiêu chí thủy lợi năm 2023

1. Đánh giá tình hình thực hiện tiêu chí thủy lợi

- Tiêu chí Thủy lợi đối với xã đạt chuẩn nông thôn mới (NTM): Xác định tiêu chí Thủy lợi là một trong những tiêu chí quan trọng về hạ tầng kỹ thuật trong xây dựng xã đạt chuẩn nông thôn mới. Do vậy, để thực hiện tốt tiêu chí Thủy lợi ngoài việc huy động tốt nguồn lực đầu tư thì rất cần sự tham gia của các đoàn thể và người dân vào các khâu quản lý, khai thác, bảo vệ để công trình phát huy hiệu quả đầu tư.

- Trên thực tế, những kết quả đạt được trong xây dựng NTM ở các xã đã đạt chuẩn mới phải cần duy trì, giữ vững và không ngừng nâng cao chất lượng các tiêu chí xây dựng nông thôn mới (NTM) lên tầm cao hơn là yếu tố quan trọng để trở thành quá trình liên tục, thường xuyên, hướng đến mục tiêu là xây dựng nông thôn mới (NTM) bền vững, không ngừng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho cư dân nông thôn.

- Tiêu chí Thủy lợi đối với huyện đạt chuẩn NTM: Chưa thực hiện.

2. Kế hoạch thực hiện tiêu chí Thủy lợi năm 2024

- Đầu tư nâng cấp, sửa chữa và kiên cố kênh mương, hồ chứa... thường xuyên duy tu bảo dưỡng các công trình thủy lợi đáp ứng yêu cầu tưới tiêu cho sản xuất nông nghiệp. Phân đầu đến năm 2025 duy trì 100% các xã đạt tiêu chí thủy lợi.

- Kết quả đạt được đến hết năm 2023: Số xã đã đạt tiêu chí thủy lợi là 05/05 xã. *(chi tiết Phụ lục 06)*

3. Kết quả huy động, phân bổ và sử dụng nguồn lực đối với tiêu chí thủy lợi năm 2023: *(chi tiết có phụ lục 07)*

III. Đánh giá thuận lợi, khó khăn, vướng mắc trong triển khai thực hiện của từng nội dung trên

1. Thuận lợi

- Việc phát triển thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng, kiên cố hóa, hệ thống mương thay hệ thống mương đất nhằm hỗ trợ người dân trong việc đảm bảo nguồn nước tưới tiêu cho sản xuất nông nghiệp của địa phương.

- Hệ thống kênh mương nội đồng đã giúp Nhân dân tiết kiệm nước tưới, nâng cao năng suất của cây trồng và tăng hiệu quả kinh tế cho gia đình, góp phần cùng địa phương hoàn thành mục tiêu xây dựng nông thôn mới.

2. Khó khăn, vướng mắc

a) Về hỗ trợ phát triển thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng và tưới tiên tiến, tiết kiệm nước

Nguồn vốn đầu tư cho chương trình kiên cố hóa kênh mương chưa đáp ứng nhu cầu của địa phương, Nhiều công trình được đầu tư đã lâu qua thời gian khai thác và sử dụng đến nay đã bị hư hỏng, xuống cấp do thiên tai, mưa lũ hằng năm gây ra, kinh phí phân bổ hằng năm còn hạn chế nên việc nâng cấp, sửa chữa lớn chưa đáp ứng nhu cầu.

Hệ thống thủy lợi đa số do UBND các xã quản lý, khai thác, sử dụng. tuy nhiên đội ngũ quản lý còn thiếu kỹ năng vận hành, chưa được đào tạo bài bản. Nhận thức về quản lý khai thác và bảo vệ công trình thủy lợi của một số người dân hạn chế, chưa đúng, tư tưởng ỷ lại vào Nhà nước vẫn còn nặng nề, xem nhẹ quản lý, chưa khơi dậy và huy động được sức mạnh toàn diện, tham gia vào xây dựng, quản lý khai thác và bảo vệ công trình thủy lợi.

b) Về củng cố, phát triển tổ chức thủy lợi cơ sở

- Hiện nay, phần lớn năng lực đội ngũ cán bộ của các tổ chức thủy lợi cơ sở còn hạn chế, đa số cán bộ chưa được đào tạo bài bản, chỉ làm việc theo kinh nghiệm quản lý. Chế độ thù lao, đãi ngộ chưa phù hợp, không thu hút được người có bằng cấp đến làm việc tại các tổ chức thủy lợi cơ sở. Do khó khăn về nhân sự, nguồn kinh phí cho công tác đào tạo nâng cao năng lực cho đội ngũ làm công tác này nên hiện nay phần lớn các tổ chức thủy lợi cơ sở chưa đáp ứng năng lực theo quy định.

- Tổ chức thủy lợi cơ sở ở địa phương còn mỏng, nhân lực yếu và thiếu chủ yếu những người làm công tác quản lý, khai thác là thôn trưởng, cộng đồng dân cư, người có uy tín phần lớn không có chuyên môn qua bồi dưỡng, đào tạo về chuyên môn nghiệp vụ nên ảnh hưởng đến chức năng tham mưu trong quản lý phát triển thủy lợi, trong kiểm tra, giám sát của tổ chức thủy lợi cơ sở.

c) Về áp dụng khoa học công nghệ, đào tạo, truyền thông

Nguyên nhân do chi phí đầu tư ban đầu cho tưới tiên tiến, tiết kiệm nước cao, nguồn ngân sách đầu tư còn hạn chế đã tác động đến tâm lý đầu tư của người dân cũng như doanh nghiệp. Đầu ra cho sản phẩm nông nghiệp, các loại cây có giá trị kinh tế cao chưa ổn định dẫn đến tâm lý người dân chưa mạnh dạn đầu tư thiết bị để triển khai tưới tiết kiệm. Điều kiện về quy mô đất đai còn nhỏ lẻ, cây trồng thiếu đồng bộ nên gặp khó khăn khi triển khai áp dụng tưới tiên tiến, tưới tiết kiệm.

d) Về thực hiện tiêu chí thủy lợi

- Thực hiện đánh giá chỉ tiêu, tiêu chí thủy lợi: Tiêu chí số 3 trong bộ tiêu chí Nông thôn mới (NTM) như: tỷ lệ diện tích đất sản xuất nông nghiệp được tưới và tiêu nước chủ động đạt 80% trở lên, đảm bảo đủ điều kiện đáp ứng yêu cầu dân sinh còn phụ thuộc nhiều vào nguồn lực ngân sách của cấp trên, sự đóng góp của người dân vào thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới có nhiều khó khăn trong đầu tư xây dựng hệ thống kênh mương. Với phương châm Nhà nước và Nhân dân cùng làm, đã chủ động lồng ghép các nguồn lực tập trung thực hiện tiêu chí thủy lợi bằng việc cải tạo, nâng cấp, kiên cố hóa, nạo vét kênh mương, xây dựng, nâng cấp phục vụ hoạt động tưới tiêu.

- Tuy nhiên, việc duy trì tiêu chí thủy lợi vẫn còn là thách thức không nhỏ vì phần lớn công trình xuống cấp hoặc chưa hoàn thiện về hệ thống kênh mương, hay các công trình bị thiệt hại nặng nề do thiên tai cần được đầu tư lớn, đó là chưa kể cần xây dựng thêm các công trình để bảo đảm sản xuất.

IV. Đề xuất, kiến nghị

Đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tham mưu UBND tỉnh có ý kiến với các Bộ, ngành Trung ương tiếp tục quan tâm hỗ trợ ngân sách để đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng thủy lợi nhỏ, thủy lợi nội đồng từ nguồn vốn ngân sách Trung ương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 để địa phương có đủ điều kiện cần và đủ thực hiện đáp ứng nhu cầu của Nhân dân.

UBND huyện Minh Long kính báo cáo./.

Nơi nhận:

- Sở NN&PTNT tỉnh;
- CT, các PCT huyện;
- P. NN&PTNT huyện;
- VP HĐND-UBND huyện;
- Lưu: VT.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Đình Văn Điết